

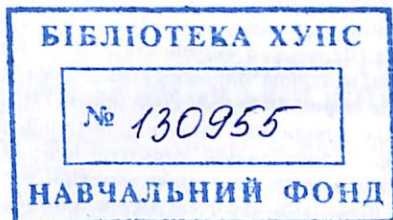
**Гібридна війна
Росії проти України
після Революції гідності**

355.4
Г 46

Інститут міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Центр Східної Європи і факультет політології
Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні

ГІБРИДНА ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ ПІСЛЯ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Наукова редакція
Миколи Дорошка і Валентина Балюка

Київ
Ніка-Центр
2018

**ПОЛЬСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
КИЇВ**

Переклад та видання книги здійснено за підтримки
Польського Інституту в Києві

Автори:

Микола Дорошко (передмова, розділ 2.1, 2.2, 2.3, післямова), Валентин Балюк (передмова, розділ 3.1, 3.2, 6.3, післямова), Марек Петрась (розділ 1), **Володимир Головченко** (розділ 2.3, 5.2), Надія Гергало-Домбек (розділ 3.3), Григорій Перепелиця (розділ 4.1), Олена Шевченко (розділ 4.2), Якуб Ольховські (розділ 5.1), Валерій Копійка (розділ 5.2), Елеонора Кірвель (розділ 5.3), **Олександр Задорожній** (розділ 6.1), Олександр Шнирков (розділ 6.2), Олексій Чугаєв (розділ 6.2).

Рецензенти:

д-р іст. наук, проф., член-кореспондент НАН України В.Ф. Колесник
д-р політ. наук, проф. М.М. Нагорняк

Затверджено до друку Вченою радою Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол №4 від 23 листопада 2017 р.)

Переклад розділів польських авторів Богдана Цимбала

Гібридна війна Росії проти України після Революції гідності: Монографія / [В. Копійка, М. Дорошко, В. Балюк та ін.] ; наук. ред. М. Дорошко, В. Балюк. – Київ : Ніка-Центр, 2018. – 280 с.

ISBN 978-966-521-710-7

У науковій монографії колективу авторів Київського національного університету імені Тараса Шевченка і Університету Марії Кюрі-Склодовської з Любліна (Республіка Польща) на основі широкого кола джерел здійснено комплексний аналіз причин та наслідків гібридної агресії Росії проти України після Революції гідності у воєнно-політичній, юридичній, економічній та інформаційній сферах. Вперше в українській міжнародно-політичній літературі представлено позицію керівництва Польщі щодо новітньої російсько-української війни.

Для усіх, хто цікавиться історією і сучасним станом українсько-російських відносин.

УДК 323.269 (571+477)

© М.Дорошко, В.Балюк, М.Петрась,
В.Головченко, Н.Гергало-Домбек,
Г.Перепелиця, О.Шевченко, Я.Ольховські,
В.Копійка, Е.Кірвель, **О.Задорожній**,
О.Шнирков, О.Чугаєв, 2018
© «Ніка-Центр», 2018

ISBN 978-966-521-710-7

ЗМІСТ

Передмова	5
-----------------	---

1. ГІБРИДНА ВІЙНА В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

1.1. Новий тип збройних конфліктів	8
1.2. Суть гібридної війни	17
1.3. Особливості російської гібридної війни на сході України	22

2. ІСТОРИКО-ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

2.1. Російська гібридна війна проти України в 1917–1921 рр.....	28
2.2. Проблема Криму в українсько-російських відносинах	39
2.3. Російські інтеграційні проекти та енергетичні війни РФ проти України на початку ХХІ століття	56

3. ВНУТРІШНІ ПЕРЕДУМОВИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

3.1. Системні передумови та політичне підґрунтя	64
3.2. Суспільні й культурні передумови	77
3.3. Мовне питання.....	96

4. ВОЄННА ТА ІНФОРМАЦІЙНА СФЕРИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

4.1. Воєнні аспекти російсько-українського збройного конфлікту 2014–2016 рр.....	109
4.2. Інформаційна складова російсько-української війни.....	128

5. МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

5.1. Російсько-український конфлікт у контексті протистояння Росії із Заходом	151
--	-----

5.2. Реакція міжнародної спільноти на кризу в російсько-українських відносинах	181
5.3. Позиція Польщі щодо російсько-українського конфлікту.....	198

6. НАСЛІДКИ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

6.1. Міжнародно-правові наслідки анексії Кримського півострова Російською Федерацією.....	227
6.2. Економічні наслідки російської агресії проти України.....	236
6.3. Перспективи мирного врегулювання російсько-українського конфлікту	247
Післямова	261
Список джерел і літератури	263
Про авторів	279